

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/42/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117200079
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6117200079.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a sudcov JUDr. Petra Priehodu a JUDr. Anny Snopčokovej v právnej veci navrhovateľky S. E., rod. E., nar. XX. XX. XXXX, I. Q. XX, XXX XX J. J., zastúpená Advokátskou kanceláriou JUDr. Ján Segeč, Skuteckého č. 26, 974 01 Banská Bystrica, proti odporcovi M. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. Q. XX, XXX XX J. J., o určenie vyživovacej povinnosti medzi manželmi, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, zo dňa 02. 04. 2017, č. k. 9 Pc/1/2017-43 takto

rozhodol:

M e n í rozsudok okresného súdu tak, že odporca je povinný platiť na výživu navrhovateľky z titulu manželského výživného mesačne sumu 200 € splatnú do 10. dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 03. 01. 2017 do 30. 04. 2017; počnúc dňom 01. 05. 2017 sumu 140 € mesačne, rovnako splatnú do 10. dňa v mesiaci vopred. Zročné výživné do 10. 10. 2017 za obdobie od 03. 01. 2017 do 10. 10. 2017, vo výške 1 500 € je odporca povinný zaplatiť v splátkach po 50 € mesačne spolu s bežným výživným, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia do zaplatenia s tým, že neuhradením jednej zo splátok, stane sa zročným celý dlh.

odôvodnenie:

1. Okresný súd ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť platiť na výživu navrhovateľky z titulu manželského výživného mesačne sumu 200 € splatnú vždy do 10. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 03. 01. 2017. Zaostalé výživné za obdobie od 03. 01. 2017 do 12. 04. 2017 vo výške 800 € povolil súd splácať odporcovi v mesačných splátkach po 50 € spolu s bežným výživným počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia do zaplatenia s tým, že neuhradením jednej so splátok stane sa zročným celý dlh. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že návrh navrhovateľky je dôvodný v zmysle zákonnej požiadavky, aby manželia mali rovnakú životnú úroveň. Zistil, že navrhovateľka je čiastočne invalidná dôchodkyňa a poberá invalidný dôchodok v sume 172,90 €. Nemôže sa zamestnať, pretože ju žiadna chránená dielňa nepotrebovala, privyrába si predajom G. (E. G. J.), z čoho uviedla príjem približne 10 € za tri týždne. Odporca podnikal na základe živnostenského oprávnenia, túto podnikateľskú činnosť dobrovoľne ukončil ku dňu 01. 07. 2016. Súd považoval zrušenie živnostenského oprávnenia k tomuto termínu za vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku resp. majetkového prospechu s poukazom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine a preto vychádzal z jeho zárobkových schopností a možností, ktoré dosahoval pred 01. 07. 2016. Z tejto sumy bol schopný poskytovať navrhovateľke 300 € mesačne, ktoré okrem iného navrhovateľka použila aj na zakupovanie potravín pre oboch účastníkov. Vo vzťahu k schopnostiam a možnostiam navrhovateľky samej živiť sa, poukázal súd na jej zdravotný stav, ktorý ju obmedzuje v možnosti privyrobiť si k čiastočnému invalidnému dôchodku tak, aby boli plne uspokojené jej životné potreby. Súd ďalej poukázal na zistenú skutočnosť, že odporca hradí všetky náklady spojené s užívaním rodinného domu, ako aj jeho rekonštrukciu. S prihliadnutím na uvedené skutkové zistenia, považoval súd návrh dôvodný v rozsahu

200 € a v prevyšujúcej časti (keď navrhovateľka požadovala 300 € mesačne) návrh zamietol. Súd prvej inštancie mal za to, že hladisku životnej úrovne účastníkov ako manželov zodpovedá táto suma priznaná navrhovateľke v konaní, ktorá spolu s alikvotnou čiastkou nákladov uhrádzaných za navrhovateľku na bývanie v spoločnom rodinnom dome, ako aj spolu s jej príjmom z čiastočného invalidného dôchodku a príjmom z predaja G. je dostatočná na krytie jej životných nákladov. Zaostalé výživné vyčíslené sumou 800 € umožnil odporcovi splácať v 50 € mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nesplnenia čo i len jednej zo splátok.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odporca odvolanie. Vytýka napadnutému rozsudku, že bolo rozhodnuté len na základe tvrdení navrhovateľky. Súd neuveril tvrdeniu odporcu, že navrhovateľka pracuje a má vyšší príjem ako je invalidný dôchodok a 10 € za výmenu G. J.. Pokiaľ sa v rozsudku uvádza, že odporca má dostatočný príjem, keďže platí vnúčatám poisťky, sebe ošatenie a pod. (na strane 4 napadnutého rozsudku) uvádza, že tieto náklady hradil z peňazí, ktoré mal pred ukončením živnosti a z vyhratého súdneho sporu. Časť týchto finančných prostriedkov dal na vkladné knižky vnúčatám. Pokiaľ sa uvádza, že v minulosti dával navrhovateľke 300 € mesačne, táto skutočnosť je pravdivá, avšak nakoľko mu prestala variť, prať a pod., prestal jej túto sumu dávať, keďže si všetko musí zabezpečovať sám. Ďalej vytýka súdu, že nezohľadnil skutočnosť, že až do podania návrhu všetky úhrady za vedenie domácnosti a to rekonštrukcia, elektrina, voda, internet, leasing za motorové vozidlo (ktoré užíva hlavne navrhovateľka) hradil on. Poprel tvrdenie navrhovateľky, že požíval alkoholické nápoje každý deň, pretože v čase, keď pracoval so synom, denne riadil motorové vozidlo, takže alkohol užívať nemohol. Živnosti sa vzdal z dôvodu, že pre dvoch (to znamená syna a jeho), nebol už dostatočný príjem. Mienil preto odísť do predčasného starobného dôchodku, avšak vzhľadom na to, že v mesiaci C. XXXX mu vznikne nárok na riadny starobný dôchodok, nepožiadala oň, ale prihlásil sa na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny J. J.. Navrhol zrušiť napadnuté rozhodnutie a návrh navrhovateľky v celom rozsahu zamietnuť.

3. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu označila rozhodnutie okresného súdu za správne po vecnej aj právnej stránke. Pokiaľ manžel v odvolaní poukazuje na skutočnosť, že náklady ako poisťky pre vnúčatá a jeho ošatenie uhrádza z peňazí, ktoré mal pred ukončením živnosti a z vyhratého súdneho sporu, správne súd prvej inštancie túto obranu vyhodnotil, keď uviedol, že vyživovacia povinnosť manželov má v systéme vyživovacích povinností prioritné postavenie a zákon jej priznáva prednosť pred vyživovacou povinnosťou plnoletých detí voči rodičom. Správne tiež súd prvej inštancie zaujal stanovisko k tvrdeniu manžela z dôvodu zrušenia jeho živnosti (nedostatočný príjem pre dvoch živnostníkov), keď tento nezohľadnil a považoval ho za účelový. Navrhovateľka má za to, že súd prvej inštancie objektívne zistil všetky potrebné skutočnosti a vykonané dôkazy správne vyhodnotil, takže dospel k správnym skutkovým aj právnym záverom. Domnieva sa, že žiadny z odvolacích dôvodov nie je daný. Navrhla preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP) preskúmal vec v medziach daných ust. § 65, 66 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) a po doplnení dokazovania podľa § 68 CMP v spojení s § 217 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok s poukazom na § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

5. Podľa ust. § 217 ods. 1 CSP je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Z odvolania odporcu odvolací súd zistil, že tento v podaní (odvolaní) datovanom dňa 25. 04. 2017 uviedol, že v mesiaci C. XXXX mu vznikne nárok na riadny starobný dôchodok. Dospel preto k záveru, že je potrebné doplniť dokazovanie pre zistenie skutočného stavu veci v zmysle § 68 CMP.

6. Odvolací súd doplnil dokazovanie dopytom na Daňový úrad Banská Bystrica z ktorého zistil, že daňový subjekt E. M., nar. XX. XX. XXXX v zdaňovacom období 2016 mal výšku príjmu 23 687,08 € (príjem z podnikania, z inej zárobkovej činnosti a z prenájmu § 6 zák. č. 595/2003 Z. z.), výšku výdavkov 19 585,43 €. Základ dane tvorila suma 298,32 € a vnikla mu daňová povinnosť 56,68 €. Ďalej z rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13. 06. 2017 zistil, že odporcovi bol od XX. XX. XXXX priznaný starobný dôchodok v sume 460,10 € mesačne.

7. Z predloženej dohody o pracovnej činnosti uzavretej medzi zamestnávateľom L., s. r. o. so sídlom Y. X, J. J. a zamestnancom S. E. nar. XX. XX. XXXX odvolací súd zistil, že navrhovateľka uzavrela uvedenú dohodu o pracovnej činnosti dňa 28. 02. 2017, podľa tejto dohody začala vykonávať pre zamestnanca pomocné V. práce, pomocné A. práce a práce podľa požiadaviek zamestnávateľa dňom 01. 03. 2017 s dojednaním rozsahu pracovného času maximálne 10 hodín týždenne. Dohoda bola uzatvorená na dobu určitú do 31. 12. 2017. Za vykonanú prácu bola dohodnutá odmena v časovej mzde 2,50 € za hodinu a to podľa počtu odpracovaných hodín. Z predloženej dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa

02. 10. 2017 bolo zistené, že navrhovateľka skončila so zamestnávateľom uvádzaný pracovný pomer dohodou dňom 02. 10. 2017 a to vzhľadom na svoj zdravotný stav, ktorý jej uvedenú prácu nedovoľoval.

8. Odvolací súd prejednaním veci zistil, že v súčasnosti má navrhovateľka príjem pochádzajúci z čiastočného invalidného dôchodku vo výške cca 173 €, okrem toho má určitý príjem v súvislosti s výmenou G. V. vo výške podľa jej tvrdenia okolo 10 - 15 €, podľa tvrdenia odporcu okolo 50 € mesačne.

9. Navrhovateľka v priebehu odvolacieho pojednávania tvrdila, že manžel stále podniká spoločne so synom a to takým spôsobom, že syn mu dáva polovicu zo získaných príjmov zo spoločnej činnosti. Odporca toto tvrdenie poprel, uviedol, že syn mu dáva peniaze, len pokiaľ on peniaze potrebuje, vysvetlil, že on nevie či syn tieto peniaze nejakým spôsobom eviduje, jednoducho mu tie peniaze dá do ruky. V tomto smere účastníci uviedli rozličné tvrdenia na výšku mesačného príjmu odporcu. Obaja zhodne uviedli, že si neželajú, aby súd vykonal dokazovanie svedeckou výpoveďou ich detí.

10. Odvolací súd tak musí konštatovať, že za preukázaný môže považovať jedine príjem navrhovateľky pochádzajúci z jej čiastočného invalidného dôchodku vo výške približne 173 € zvýšený o 10 až 15 € mesačne (za výmenu G. V.) a v období od 01. 03. 2017 do 02. 10. 2017 príjem z dohody o pracovnej činnosti vo výške 2,50 € za hodinu pri dĺžke pracovného času max. 10 hodín týždenne. Preukázateľný príjem odporcu od XX. XX. XXXX predstavuje jeho starobný dôchodok priznaný vo výške 460,10 €, okrem toho má určitý nepreukázaný príjem od svojho syna, ktorého výšku sa však nepodarilo objektivizovať.

11. Odvolací súd po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku konštatuje, že súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď dospel k záveru, že je dôvod priznať navrhovateľke požadované manželské výživné a to v rozsahu 200 € mesačne. Odvolací súd považoval za správne dôvody súdu prvej inštancie, ktorý do uvedeného obdobia (vyhlásenia prvoinštančného rozsudku) vychádzal v prípade odporcu z jeho príjmov, ktoré dosahoval ešte počas svojej podnikateľskej činnosti a ukončenie živnosti v júli 2017 považoval za skutočnosť, že sa odporca bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku, resp. majetkového prospechu s poukazom na ust. § 75 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine. Počnúc dňom XX. XX. XXXX však odporca preukázateľne získal starobný dôchodok, v konaní nebolo preukázané, že by mal nejaký iný príjem okrem uvádzaného „vreckového“ zo strany syna, ktorý mu mal tieto peniaze dať pokiaľ on o ne požiadal. Odvolací súd nevykonal sám ex offio dôkaz vypočítaním syna resp. oboch detí účastníkov, keď vzhľadom na prejavované želanie oboch nezaťahovať do sporu ich detí považoval rodinné vzťahy účastníkov za dôležitejšie ako možnosť objasniť skutočný príjem odporcu, naviac si navrhovateľka bola vedomá svojej dôkaznej núdze v tomto smere, čo potvrdil do zápisnice pred odvolacím súdom aj jej právny zástupca.

12. Vzhľadom na takto zistené príjmy oboch manželov potom od 01. 05. 2017 znížil odvolací súd výšku manželského výživného na sumu 140 € mesačne, pretože táto suma je zodpovedajúca požiadavke rovnakej životnej úrovne oboch manželov v zmysle ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine. Zročné výživné za obdobie do 10. 10. 2017 sa obdobie od 03. 01. 2017 do 10. 10. 2017 vo výške 1 500 € umožnil odporcovi platiť v splátkach po 50 € mesačne pod hrozbou straty výhody splátok v prípade neuhradenia či i len jednej zo splátok.

13. Pri určení rozsahu výživného súd prihliadol aj na starostlivosť o domácnosť (§ 71 ods. 1 veta tretia Zákona o rodine), čo možno považovať za čiastočnú kompenzáciu výživného zo strany odporcu, vzhľadom na určité príjmy za pomoc pri podnikateľskej činnosti syna účastníkov, ktorého výšku sa však nepodarilo preukázať.

14. Odvolací súd dodáva, že v prípade manželského výživného je zásadná požiadavka rovnakej životnej úrovne manželov, nemusí byť preto splnená podmienka odkázanosti. Zároveň poukazuje na skutočnosť, že vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva, to znamená, že trvá medzi manželmi. Pred odvolacím súdom odporca uviedol, že podal v priebehu konania návrh na rozvod, o ktorom bolo rozhodnuté okresným súdom dňa 21. 09. 2017 a manželstvo navrhovateľky a odporcu bolo rozvedené. Nemal vedomosť o podaní odvolania proti rozsudku, avšak navrhovateľka uviedla, že takúto možnosť zvažuje a zrejme odvolanie podá. Nebol preto dôvod rozhodovať o priznaní výživného do času zániku manželstva.

15. V zmysle uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s prihliadnutím na zmenu skutkových okolností v čase od rozhodnutia súdu prvej inštancie do rozhodnutia odvolacieho súdu zmenil pôvodný rozsudok o určenie vyživovacej povinnosti počnúc dňom 01. 05. 2017 do budúca, to znamená, že pôvodnú výšku určeného manželského výživného 200 € ponechal za obdobie od 03. 01. 2017 do rozhodnutia súdu prvej inštancie a počnúc dňom 01. 05. 2017 znížil určené manželské výživné na sumu 140 € mesačne vychádzajúc zo zmeneného skutkového stavu, vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ktoré považoval odvolací súd za relevantné pre určenie výšky manželského výživného.

16. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval s poukazom na ust. § 57 CMP.

17. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).